

Første afsnit (Det levende væsen) – Kapitel 9 (Det levende væsen og døden) – Lektion 35

1.

Medens vi i den foregående lektion beskæftigede os med det forhold, at det levende væsen på foranledning af et særligt kosmisk skaberprincips virksomhed reinkarnationsprincippet – er i stand til at erstatte enhver opslidt eller forulykket fysisk organisme med en ny fysisk organisme og derigennem videreføre den fysiske tilværelsesform, skal vi i nærværende lektion beskæftige os lidt med den periode, der ligger mellem det øjeblik, hvor den fysiske organisme går under, og det øjeblik, hvor individet på ny får fodfæste i den fysiske verden – altså perioden, hvor det er henvist til at føre en rent åndelig tilværelsesform.

Mennesket og døden

2.

For langt de fleste mennesker står jo i almindelighed døden som selve indbegrebet af gru. Døden er som regel ikke noget, man længes imod, men derimod noget, der i givet fald kan få alle selvopholdelsesdriftens mere eller mindre slumrende reserver til at rejse sig i den allerhøjeste alarmberedskab og protest. Selv den såkaldte naturlige død vægrer man sig sædvanligvis energisk imod, således som utallige ofte tragiske eksempler viser det. Nej, hos mennesket er døden kun i sjældne tilfælde en velkommen gæst, og da som oftest kun fordi den kommer som en befrier for svære smerter og lidelser – enten fysiske eller psykiske, undertiden begge dele.

Mellem mennesket og døden består der altså ikke nogen særlig udpræget sympati, i hvert fald ikke generelt. – Det er forøvrigt her bemærkelsesværdigt, at mennesket ud af jordklodens samtlige væsensformer repræsenterer den, der udviser den ringeste evne til at møde døden værdigt og naturligt. På dette punkt besidder de væsenstyper, mennesket ellers regner sig som betydeligt hævet over – nemlig planterne og dyrene – en ganske betydelig overlegenhed. Når f.eks. et dyr mærker, at døden nærmer sig, da opsøger det stilfærdigt ensomheden og indstiller sig her med ophøjet ro og resignation på sin skæbne, og det, hvad enten døden indfinder sig som følge af sygdom eller af alderdom. Man har aldrig set et dyr, som brød ud i panik eller sank ned i depression, fordi det mærkede, at døden var på vej, således som det oftest sker hos mennesket. Og går man til planteriget, da vil man endog kunne møde eksempler på, at dødsprocessen former sig som en ren skønhedsåbenbaring for omgivelserne. Når vore skove og vore marker med deres levende hegn ved efterårstid trækker i karnevalsdragt og forvandler sig til et eventyr af glødende farver, der spiller i orange, guld og bronze, i rødt, brunt, matgrønt og sort, da er det i virkeligheden et eksempel på en storslået dødsproces, vi er vidne til. Thi alle disse farver frembringes af træernes og buskenes døende blade; netop i dette, at denne dødsproces bringes til at forme sig som en gribende og inspirerende skønhedsåbenbaring for omgivelserne, vidner om den overlegenhed, planteriget besidder med hensyn til dette at kunne dø på en værdig – ja, ikke blot værdig, men endog ophøjet måde. Og det kan ikke bestrides, at dette rige derved kommer til at danne forbillede til efterfølgelse for mennesket. Også mennesket må nå frem til at kunne lade sin dødsproces forme sig som en inspirerende skønhedsåbenbaring for omgivelserne; og at noget sådant virkelig kan lade sig gøre, har bl.a. Jesus

og Sokrates givet eksempler på, ligesom også den unge, danske frihedskæmper i vor tid, Kim Malthe Bruun, gennem de efterladte breve til sin mor er et vidnesbyrd herom.

Når dyrene og planterne uden undtagelse fremviser en forbilledlig evne til at kunne dø værdigt og naturligt, ligger det ifølge Martinus på den ene side i, at disse væsenstyper gennem stærke instinkter er i intim, organisk kontakt med deres udødelighed; og på den anden side ligger det i, at deres fysiske dagsbevidsthedsfunktioner er af en så elementær karakter, at de ikke rent tankemæssigt kan gøre sig forestillinger om døden. Døden er ikke for disse væsenstyper et begreb, som de kan reflektere på. Den er en proces, som enten er over dem som et skærende lyn, der straks sætter alle overvejelsesmuligheder ud af spillet, eller som parallelt med sit mere naturlige forløb automatisk udløser den rette indstilling hos individet til den.

Anderledes derimod med hensyn til mennesket. Det har for det første ingen veludviklet instinktmæssig kontakt med sin udødelighed og opfatter derfor i høj grad sig selv som dødeligt – og det så meget mere, som det heller ikke ad intellektuel vej har fået kontakt med udødeligheden som kendsgerning. Derimod har det lige akkurat fået hævet sine bevidsthedsfunktioner så meget, at det kan gøre sig abstrakte forestillinger om døden. Den er blevet et begreb for det, som det kan reflektere på og jonglere med. Men da der i denne virksomhed netop ikke indgår nogen udødelighedsbetragtning, som kan mildne billedet, er det klart, at dødsbegrebet må komme til at tage sig overordentligt grelt ud, så grelt, at det ligefrem gør sig gældende som selve indbegrebet af al gru. Man er jo henvist til at tænke på døden som det store punktum for tilværelsen, som selve livets afslutning og dermed som det totale ophør af livets oplevelse. Med fuld ret kan ethvert sådant stillet menneske sammen med en af fortidens store tænkere udbryde: når jeg dør, da går verden under! Og det er ikke sært, at sådanne perspektiver kan fremkalde både panik, sorg, depression, skræk og rædsel i menneskesindet, når det enten frivilligt eller tvunget af forholdene bringes til at beskæftige sig med tanken om døden. Og det er specielt ikke mærkeligt, hvis man har kendskab til dén omfattende kosmiske struktur, der mennesket uafvidende skjuler sig bag den fysiske organisme. Thi i denne struktur virker jo uafslædt det utrættelige urbegær, begæret efter netop livets oplevelse, og det vil på ingen måde acceptere udsigten til et ophør af denne livsoplevelse. Jo stærkere menneskets illusoriske dødsforestillinger derfor bliver, jo større konflikter opstår der i den kosmiske struktur, og det er just sådanne konflikter, der side om side med den mobiliserede selvopholdelsesdrift fornemmes som panik, sorg, depression, skræk, rædsel og gru, hvilket igen vil sige, at det er i denne konfliktmekanisme, man må se den egentlige forklaring på menneskets svigtende evne til at møde døden på en naturlig og ophøjet måde. Og omvendt er det naturligvis i dyrenes og planternes manglende tilknytning til en sådan konfliktmekanisme, man må se den dybere forklaring på, at disse væsenstyper med hensyn til dette at dø fremviser et langt større talent end det ellers så selvtilfredse homo sapiens (det vidende menneske).

Mennesket og “den første død”

3.

Set på baggrund af menneskets øjeblikkelige viden om døden forstår man dybden i Martinus' ord, når han siger: “Døden er i virkeligheden Guddommens største overraskelse til mennesket”. – For ethvert kosmisk uindviet menneske, der dør, er det nemlig en overvældende overraskelse, at døden alligevel ikke blev den totale afslutning på tilværelsen og livsoplevelsen, som det troede. Og som vi i det følgende skal komme til at se, råder Guddommen endog over midler til at krydre denne generaloverraskelse med et omfattende parti supplerende overraskelser, således at døden i

virkeligheden kommer til at forme sig som en sand paradisk tilværelse, som en oplevelse af den højeste kærlighed, visdom og almagt.

For imidlertid at komme i berøring med denne paradistilstand, må mennesket gennemgå dødens proces ikke mindre end to gange. Heraf kendes i almindelighed kun den første, der er den almenkendte fysiske død. Den anden død forholder sig i det store og hele ukendt for mennesket; det er døden fra de lavere naturer i dets mentalitet og væsen.

Som vi husker det fra lektion 34, betegner døden, som mennesket kender – altså den første død – en proces, der udelukkende kun rammer den fysiske organisme, nemlig en proces, der slet og ret består i, at denne organisme udskilles fra Jeget og dets overfysiske struktur. Og med hensyn til denne overfysiske struktur, da ved vi, at den er repræsenteret ved skaberevnen med det deri indbyggede skæbneelement samt ved den sjælelige struktur, der igen består af de 6 åndelige legemer: instinkt-, tyngde-, følelses-, intelligens-, intuitions- og hukommelseslegemet.

Den første død består altså i, at det levende væsens åndelige struktur frigøres fra sin tilknytning til en enten oplidt eller forulykket fysisk organisme, hvilken frigørelse dermed samtidigt er ensbetydende med et ophør af Jegets sanse- og manifestationsmæssige kontakt med den fysiske verden. Væsenet kan herefter ikke længere på normal vis modtage indtryk fra den fysiske materiefære, ligesom det heller ikke selv kan gøre indtryk på denne materiefære. Til gengæld er det nu i stand til at modtage indtryk fra en sfære af åndelig materie, ligesom det også selv kan påvirke og præge denne åndelige materiefære. At dø den første død er altså ikke ensbetydende med et ophør af livsoplevelse, hvorimod det blot er et spørgsmål om at overflytte sansesættet og dermed dagsbevidstheden fra den fysiske verden til den åndelige verden.

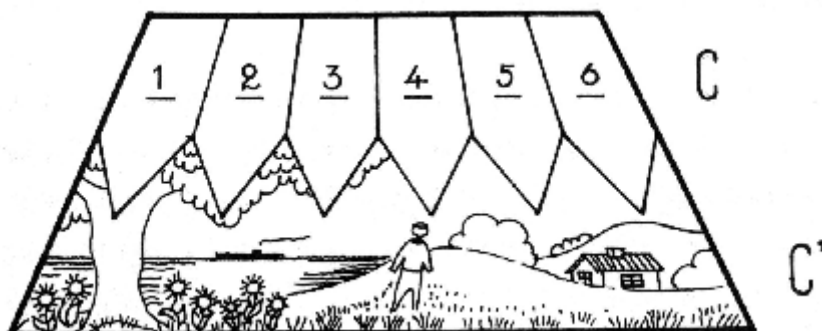
I denne nye tilstand er det individets sjælelige struktur, der tjener som dets sanse- og manifestationsredskab i modsætning til tidligere, hvor det jo primært var den fysiske organisme. Nærmere betegnet er det den sjælelige strukturs følelseslegeme, der primært varetager sansefunktionerne, hvorimod det er samme sjælelige strukturs tyngdelegeme, der primært varetager manifestationsfunktionerne. Da nu livsoplevelsen og den herpå beroende dagsbevidsthedstilstand, som det vil vides, er betinget af, at sansning finder sted, og sansningen i den åndelige verden som oplyst primært befordres ved hjælp af den sjælelige strukturs følelseslegeme, vil man kunne forstå det berettigede i at karakterisere følelseslegemet som det legeme, der efter den første døds indtræden bærer dagsbevidstheden. Følelseslegemet udgør med andre ord menneskets dagsbevidsthedslegeme, efter at det har passeret gennem den første død. – Det samme gælder forøvrigt med hensyn til dyret, men ikke planten.

Den første sfære

4.

Hvordan er så den verden, der møder menneskets sanser umiddelbart efter, at det har tabt forbindelsen med sin fysiske organisme og dermed passeret gennem den første død?

-Ja, det er i virkeligheden en verden, der ikke afviger synderligt fra den, det nyligt har forladt.

Forklaringen herpå er i første række uden videre den, at de detaljer, der forekommer i den åndelige verden, som allerede omtalt i lektion 18 helt og holdent må skabes af de levende væsener selv. Og her er det i almindelighed således, at det første, som et levende væsen og dermed også et menneske oplever, efter at det har passeret gennem den første død, er dets egen personlige åndelige verden, sit eget mentale livsrum med alt, hvad det indeholder.

Den åndelige verden er altså ikke en verden af tunge, stabile materieformationer, således som tilfældet er med hensyn til den fysiske verden. Det er tværtimod en verden af lette, flygtige og i virkeligheden usynlige, åndelige materier, der udelukkende kun bliver synlige og tager form i den udstrækning, det levende væsen ved hjælp af sin sjælelige struktur selv koncentrerer og former den. Så snart væsenet slipper sin koncentration på en eller anden åndelig materieformation, går denne i opløsning og toner bort, og omvendt: så snart det på foranledning af visse ønsker og begær mobiliserer og afstemmer sin vilje og koncentrationsevne, danner der sig automatisk materieformationer, som er i overensstemmelse hermed. Den åndelige tilværelsesform er således karakteristisk derved, at materierne hundrede procent lyster viljens bud. De skal ikke besværligt formes med hverken hænder eller supplerende redskaber og instrumenter, så lidt som de skal hentes fra mere eller mindre fjerntliggende egne og undergives en besværlig transport. Det eneste redskab, Jeget behøver for at kunne beherske den åndelige materie, er dets sjælelige struktur med de deri indbyggede talrige specialorganer. Og hvad materien selv angår, er den latent til stede overalt og venter blot på, at skabende impulser skal udgå fra det tilstrækkeligt suveræne individs sjælelige struktur, for at den begynder at dannes.

Det første, der møder det afdøde væsens sanser, er altså sædvanligvis detaljerne i dets eget mentale livsrum. Og hvad indeholder dette mentale livsrum så? – Ja, det indeholder naturligvis udtryk eller repræsentationer for alt det, som det pågældende væsen har kendskab til og erfaring for. Hvad andet skulle det vel kunne indeholde? Det levende væsens egen personlige åndelige verden er jo som bekendt identisk med en verden af tanker og følelser, som det på grundlag af netop sine erfaringer er i stand til at skabe og manipulere med. Det var i virkeligheden også denne åndelige verden, det levede i, medens det endnu var i besiddelse af sin fysiske organisme, blot med den forskel, at det dengang foruden at være engageret i sin egen tanke- og følelsesverden, hvor jo selve livsoplevelsen finder sted, også var engageret i den verden af stabile materieformationer, som det fysiske tilværelsesplan repræsenterer. Under sin fysiske tilværelsesperiode levede det derfor så at sige i to verdener på en gang, nemlig den fysiske plus dets egen åndelige verden, hvorimod det nu efter at have mistet den fysiske organisme kun lever i én verden, nemlig den personlige, åndelige verden. Til gengæld er denne åndelige verden nu i modsætning til tidligere helt synlig og åbenbar for det, akkurat som tilfældet tidligere var med hensyn til den fysiske verden. Alt, hvad det tænker og føler, træder i lyntempo frem og bliver synligt i den omgivende åndelige materie, hvilket således er ensbetydende med, at det nu direkte kan iagttage virkningerne af sine egne bevidsthedsfunktioner. For dets "blik" åbenbarer sig det ene realistiske sceneri efter det andet, og vel at mærke scenerier i

naturlige, plastiske formationer samt levende bevægelse, akkurat som hørte de hjemme i den fysiske verden.

Det er altså i første række sin egen åndelige verden, mennesket oplever efter at have passeret gennem den første død! – Da nu som sagt denne åndelige verden i hvert enkelt tilfælde er bygget op af de erfaringer, som det skabende ophav har gjort under sin nyligt afsluttede fysiske tilværelse, er det givet, at der ikke kan være synderlig forskel på den verden – kaldet den første sfære – det oplever umiddelbart efter dødens indtræden, og den verden, det oplever umiddelbart før dens indtræden. De er i vid udstrækning kopier af hinanden. Som den fysiske verden er en verden af marker, skove, enge, søer, moser, have, bjerge, stepper og ørkener, af mennesker, fugle, dyr og insekter, af huse, hytter, byer, fabrikker, jernbaner o.s.v., o.s.v., således er også dén åndelige verden, der opleves umiddelbart efter den fysiske døds indtræden, en verden af sådanne detaljer – simpelthen fordi den er et produkt af sit ophavs egne fysiske vaneforestillinger, er et produkt af dets egen fysiske vanebevidsthed. Og i fuld overensstemmelse hermed opfører det sig også selv, som om det stadig levede i den fysiske verden. Det er stadig udrustet med en tung fysisk organisme. Det tager omstændeligt på tingene med sine hænder, det benytter værktøj og redskaber til at forme materien med, det vandrer trofast fra sted til sted på sine ben, med mindre det finder på at benytte et teknisk befordringsmiddel, en bil, en cykel, en sporvogn eller elevator m.v. Det søger at komme i besiddelse af penge og andre værdier, det samler på smukke ting, det spiser, sover og elsker som hidtil. Det fører kort sagt fremdeles en fysisk præget tilværelse. Ja, det er endog ikke sjældent, at mennesker, der befinder sig i denne den åndelige verdens første sfære, i kortere eller længere tid er så bundne i deres fysiske vaneforestillinger, at det er umuligt at gøre dem begribeligt, at de faktisk er døde og ikke længere lever i den fysiske verden, men i en åndelig verden. Det er som regel først, når de begynder at savne en efterladt fælle eller slægtning, som de ikke kan opnå kontakt og forbindelse med, at det begynder at gå op for dem, at der er sket en forandring, en radikal forandring. Og da hænder det ofte, at de kommer i stor nød og forlegenhed og får brug for energisk assistance fra mere velbevandrede væseners side. -Hvad den første sfære angår er denne altså ikke ubetinget en paradizone, hvilket vi senere skal komme nærmere ind på.

5.

På grundlag af, hvad der hidtil er nævnt, er vi klar over, at der må være stor forskel på, hvad de enkelte mennesker og forøvrigt også dyr kommer til at opleve, når de gør deres entré i den åndelige verdens første sfære. For det står jo klart for os, at menneskene indbyrdes repræsenterer vidt forskellige både moralske og intellektuelle kvalifikationer og dermed vidt forskellige erfaringer på disse bevidsthedslivets to hovedområder. Og det må igen være ensbetydende med, at de enkelte mennesker repræsenterer vidt forskellige forudsætninger for at skabe og udsmykke en åndelig verden. Det primitive naturmenneskes åndelige verden må således afvige stærkt fra det forfinede og erfarne kulturmenneskes åndelige verden, og det naivt troende menneskes åndelige verden må afvige stærkt fra det udpræget materialistisk-videnskabeligt indstillede menneskes åndelige verden, for at nævne nogle yderpunkter. Ligeledes må det kærlige og humant indstillede menneskes åndelige verden afvige stærkt fra vikingens eller det hadende og grusomt indstillede menneskes åndelige verden, og således fremdeles gennem hele skalaen af bevidsthedslivets nuancer og områder. – For de enkelte mennesker tager den første sfære sig med andre ord højst forskellig ud, og det jo mere forskellig, jo mere de indbyrdes afviger fra hinanden med hensyn til erfaringer samt de herpå beroende moralske og intellektuelle kvalifikationer.

Tager man nu hensyn til, at der i den åndelige verden kun eksisterer det, man selv skaber, bliver det i henhold til det foranstående klart, at forskellige mennesker med hensyn til dette at føre en tilfredsstillende åndelig tilværelse er højst forskelligt stillede. For eksempel er det menneske, der kun

har få og fattige tanker og følelser, som måske hertil oven i købet er af intolerant og hadefuld eller melankolsk og depressiv karakter, dårligere stillet end det menneske, der har mange og rige tanker og følelser, som måske hertil oven i købet er af sublim og humoristisk karakter.

Yderligere bliver dette forhold klart i det øjeblik, man kommer på sporet af de love, der i den åndelige verden gælder med hensyn til de levende væsners indbyrdes vekselvirkning. I den fysiske verden er de levende væsners indbyrdes vekselvirkning jo betinget af, at de kan opnå fysisk berøring eller kontakt med hinanden – eventuelt med tekniske apparater så som telefoner, telegrafer, radio og fjernsyn m.v. som mellemlid. Anderledes i den åndelige verden! Her er den indbyrdes vekselvirkning eller korrespondence helt og holdent betinget af, at de implicerede parter kan opnå mental kontakt eller resonans med hinanden, hvilket finder sin forklaring i, at den åndelige verden i princippet er en verden af overfysiske stråler og bølger og dermed en verden, hvor det drejer sig om at komme på bølgelængde med hinanden, dersom man ønsker at udveksle samkvem. I praksis betyder dette, at de levende væsener i den åndelige verden kun kan vekselvirke med hinanden i det omfang og på de områder eller felter, hvor de mentalt er indbyrdes beslægtede, hvor de har noget til fælles. Dette kan man også udtrykke på den omvendte måde: i den udstrækning og på de områder, hvor de levende væsener og dermed også menneskene ikke indbyrdes er mentalt beslægtede og dermed ikke har noget tilfælles, er de totalt afskåret fra at komme i berøring med hinanden. – I den åndelige verden er med andre ord det tilfælde på forhånd udelukket, at den ene taler i øst og den anden i vest, hvilket måske tydeligere end noget andet udtrykker forskellen mellem den åndelige og den fysiske tilværelsesform.

6.

I den åndelige verden må man altså for alvor være indbyrdes på bølgelængde for at kunne opnå forbindelse og udveksle samkvem med hinanden. – Fra den fysiske tilværelse kender vi jo godt udtrykket “at være på bølgelængde med hinanden”, og på grundlag af vor umiddelbare forståelse af den mening, der ligger i denne talemåde, har vi også mulighed for at forstå betydningen af den, der hvor den anvendes i forbindelse med den åndelige tilværelsesform. Blot skal man altså huske på, at nødvendigheden af at være på bølgelængde med hinanden er langt mere dybtgående, når det drejer sig om den åndelige tilværelsesform, end når det drejer sig om den fysiske, idet man i den åndelige verden simpelthen overhovedet ikke kan opnå kontakt eller berøring med hinanden, dersom kravet til fælles bølgelængde og dermed fælles indstilling af mentaliteten ikke er opfyldt.

Nu er det jo kun en meget begrænset del af sit samlede bevidsthedsmateriale, mennesket til ethvert tidspunkt udfolder. Bevidsthedslivet former sig jo som en successiv eller trinvis beskæftigelse med det større eller mindre væld af interessesfærer, som hvert enkeltindivid råder over, og som i form af en vældig talentkernebeholdning er arkiveret i dets skæbneelement. Men da netop en interessesfære groft udtrykt svarer til en given mental bølgelængde, vil man på den ene side have mulighed for at forstå, at ethvert levende væsen råder over et lige så stort antal mentale bølgelængder at sende og modtage på, som det er i besiddelse af interessesfærer, ligesom man på den anden side har grundlag for at indse, at de levende væsener med hensyn til udstrålingen af mentale bølgelængder ændrer karakter i samme takt, som udskiftningen af interessesfærer finder sted. Idet ene øjeblik kan et væsen være beskæftiget med én interessesfære og udsender dermed en hertil svarende mental bølgelængde, og i næste øjeblik kan det være beskæftiget med en helt anden interessesfære og udsender dermed også en helt anden mental bølgelængde. Dette ligger i sagens natur, og vi kan på grundlag heraf formulere en af den åndelige verdens grundlove: til enhver ændring i et levende væsens beskæftigelse med sine interessesfærer svarer der en ændring af den mentale bølgelængde, som det pågældende væsen udstråler.

7.

Da som sagt det levende væsens bevidsthedsliv former sig som en stadig, successiv manipulering med de interessesfærer, det råder over, står det også klart, at den mentale bølgelængde, det udstråler, til stadighed er undergivet forandring, nemlig en forandring, der foregår i samme takt, som udskiftningen af interessesfærer just finder sted. Og med henblik på, hvad der foran er nævnt vedrørende kravet om fælles mental bølgelængde, må dette naturligvis have indflydelse på karakteren af dets korrespondence og vekselvirkning med medvæsenerne i omgivelserne. Når nemlig et givet væsen på et vist tidspunkt beskæftiger sig med en given interessesfære, så udstråler det som sagt en ganske bestemt mental bølgelængde, nemlig den, der svarer til den pågældende interessesfære. Og med denne bølgelængde kan det opnå kontakt med medvæsener, der i samme øjeblik beskæftiger sig med den samme interessesfære, fordi disse væsener i kraft heraf udstråler den samme bølgelængde. Men skifter det førstnævnte væsen interessesfære (eventuelt på foranledning af sit kontrastbehov), ja da mister det uundgåeligt også kontakten med de væsener, som det før korresponderede med, idet denne udskiftning af interessesfæren med en anden, jævnfør den nyligt formulerede åndelige grundlov, er ensbetydende med en ændring af den mentale bølgelængde, det udstråler, hvilken ændring ifølge sagens natur igen er ensbetydende med tabet af kontakten med sådanne væsener, der stadigt udstråler den oprindelige bølgelængde. Til gengæld opnår væsenet gennem ændringen af sin mentale bølgelængde mulighed for at komme i kontakt med andre væsener, nemlig sådanne væsener, der i dette øjeblik også udstråler denne nye bølgelængde, og således fremdeles. For hver gang et væsen gennem udskiftning af interessesfære ændrer sin mentale bølgelængde, ændrer det også sine korrespondencebetingelser. Rent principielt er forholdet med andre ord fuldstændigt analogt med, hvad der fra den fysiske verden kendes inden for radioteknik og radiokommunikation. Hvis en radiosender ændrer den bølgelængde, den sender på, vil den automatisk miste kontakten med alle de radiomodtagere, der er indstillet på denne bølgelængde. Til gengæld vil den lige så automatisk opnå kontakt med radiomodtagere, der er indstillet på den bølgelængde, den nu sender på. Og omvendt: hvis en radiomodtager gøres til genstand for en påvirkning, der ændrer dens bølgelængdeindstilling, da mister den uundgåeligt kontakten med den radiosender, hvis signaler den før modtog. Til gengæld opnår den lige så uundgåeligt kontakt med alle de radiosendere, der sender på den bølgelængde, den nu er indstillet på.

I den åndelige verden er det altså overflødigt at foretage besværlige eller farefulde rejser for at komme i berøring med nye mennesker og omgivelser. Her behøver man blot at ændre sin mentale indstilling for at opnå dette resultat. Og allerede herigennem afslører den åndelige verden sig som langt mindre anstrengende og farefuld at opholde sig i, end tilfældet er med den fysiske, samtidig med at den åbner adgang til en langt større bevægelsesfrihed. Ja, så stor er menneskets bevægelsesfrihed i den åndelige verden i forhold til den, der gjorde sig gældende i den fysiske, at Martinus har set sig henvist til at sammenligne den med den bevægelsesfrihed, mennesket i den fysiske verden har i forhold til den, der er planten beskåret.....!

Med andre ord: medens den fysiske verden i overvejende grad er en afstandsverden i den forstand, at korrespondencen her er henvist til at forme sig som en overvindelse af tidens og rummets dimensioner, er den åndelige verden i overvejende grad en tilstandsverden, således at forstå at korrespondencen væsenerne imellem her former sig som en udveksling af mentale bølgelængder.

Emnet fortsættes i lektion 36.

Spørgsmål til lektion 35

1. Hvilke to omstændigheder ligger i særlig grad til grund for planternes og dyrenes overlegne evne til at møde døden værdigt og naturligt?
2. Hvilke tre omstændigheder ligger i særlig høj grad til grund for, at mennesket sædvanligvis ikke formår at møde døden værdigt og naturligt?
3. a) Hvad forstås der ved den første død, og b) hvad forstås ved den anden død?
4. Hvor meget omfatter det levende væsen, efter at det har mistet sin fysiske organisme?
5. Nævn venligst den realitet, der tjener som det levende væsens sans- og manifestationsapparat, efter at det har mistet sin fysiske organisme.
6. a) Hvilken realitet beforder primært det levende væsens sansfunktioner i den åndelige verden, efter at det har passeret gennem den første død, og b) hvilken realitet beforder primært dets manifestationsfunktioner?
7. Nævn venligst det åndelige legeme, der udgør menneskets dagsbevidsthedslegeme, efter at det har mistet sin fysiske organisme?
8. Er det det samme legeme, der bærer plantens og dyrets dagsbevidsthed, efter at den første død er indtrådt, som der bærer menneskets dagsbevidsthed?
9. Hvad er det i allerførste række, mennesket kommer til at opleve, efter at det har passeret igennem den første død? 10. Hvad forstås der ved begrebet: den første sfære?
11. Tager den første sfære sig ens ud for alle levende væsener, der gør deres entré i den?
12. Hvad er den indbyrdes korrespondence og vekselvirkning de levende væsener imellem først og fremmest betinget af i den åndelige verden?
13. Kan man tillade sig at betragte en given interessesfære som en bestemt mental bølgelængde?

Løsningen til lektion 34's opgavetillæg

- 1) Døden er en proces, der kun angår det levende væsens fysiske organisme
- 2) Alderdommen
- 3) Det er en forudsætning for, at Jeget kan udvikle sin bevidsthed
- 4) a) Det skaber sig en ny fysisk organisme, b) re-inkarnationsmetoden
- 5) Nej
- 6) Kredsløbsprincippet
- 7) Urbegæret, kontrastprincippet, livsenhedsprincippet, talentkerneprincippet, nødvendigheden af fysisk erfaringsdannelse samt karma- eller skæbneprincippet
- 8) Som det principielle skema, hvorefter den fysiske organisme er opbygget: livsenheder inden i livsenheder

9) Livsrytmerne repræsenterer indbyrdes vidt forskellige formater

10) Organismens evne til at vedligeholde og gendanne sig selv degenererer

11) Det medfører behovet for stadig bedre organismer, hvorved forstås organismer, der tydeligt er i de talentes favør, væsenets rent åndelige erfaringsdannelse samt træningsmæssige bestræbelser resulterer i

12) Vekselvirkningen med de tunge, modstræbende fysiske materier er det eneste, der kan bibringe væsenet visdom

13) Den forædlende essens af et gennemgribende kendskab til forskellen på principperne "godt" og "ondt"

14) Fordi dette princip forudbestemmer væsenet til på sig selv at skulle møde og opleve virkningerne af de dræbende årsager og impulser, det selv tidligere har udløst mod omgivelserne.

15) Det forbinder sit skæbneelement med gén-komplekset i en nærmere bestemt, befrugtet fysisk ægcelle, hvilken i undfangelsesøjeblikket udgør hele dets fysiske organisme

16) a) Nej, b) det forudsættes, at der er udpræget ressonans mellem det inkarnationsmodne individs skæbneelement på den ene side, og energi- og svingningstilstandene i den befrugtede ægcelles gén-kompleks på den anden side

17) Tilfælde, hvor reinkarnationsprincippet ikke virker i sin fulde udstrækning, men kun delvis (ufuldstændig organismeudskiftning)

P.B.-J.

NB. Disse svar er godkendt af Martinus